

A perifériás verőérbetegség felismerésének jelentősége^{1,2}

írta: Dr. Vértes András,
DPC Kórház Országos Hematológiai és Infektológiai
Intézet I. Belgyógyászat - Angiológia
osztályvezető főorvos

Mit nevezünk perifériás verőérbetegségnek?

A perifériás artériás érbetegség, közismert nevén az érszűkület, az általános érlemezés egyik megjelenési formája. E betegségben az érszűkület leginkább az alsó végtag verőereiben lép fel. Felismerését nehezíti, hogy sokáig tünetmentes maradhat. A romló alsóvégtagi keringés leggyakoribb, már érezhető tünete a járáskor a vádliban, vagy a combban fellépő görcs, fáradtság, nehézségérzet, vagy fájdalom, ami pihenéskor rövid idő alatt megszűnik. Tünete lehet az orvosi vizsgálattal a lábfejen egyáltalán nem észlelhető vagy gyengén tapintható pulzus. További jellemzője az ún. „kirakatnézetű betegség”-nek, amikor a beteg egy bizonyos távolság megtétele után megáll (pl. egy kirakatnál), pihen kb. 10 percet, majd ezután újra képes lesz megtenni egy bizonyos távolságot. A betegek általában pontosan meg tudják mondani, hogy hány lépést, vagy métert tudnak egyszerre megtenni. Ezt a távolságot nevezzük járástávolságnak. Fontos annak értékelése, hogy 200 m-nél rövidebb vagy hosszabb távot tud megtenni a beteg lábikragörcs nélkül.

Kinél alakulhat ki a leggyakrabban?

Az alsóvégtagi érszűkület ugyanúgy az érlemezés következménye, mint a szívizominfarktus vagy a stroke. Ugyanazon kockázati tényezők okozzák. A betegségre hajlamosító tényezők: a dohányzás, a cukorbetegség, a magas koleszterinszint, a magas vérnyomás, a mozgásszegény életmód, a rendszeres alkoholfogyasztás, a családban korábban előforduló hasonló betegség, a stresszes életmód.

Az érlemezés során a vérbe került „rossz koleszterin” károsítja az érfalat, ahol lerakódás, majd szűkület keletkezik, amely miatt a

végtag szöveteibe már nem jut elegendő vér. Ez a láb fájdalmához és az életminőség romlásához vezethet. A perifériás artériás érbetegség több szempontból is veszélyes. A láb vérellátásának romlása akadályozhatja a mindennapi tevékenységet, sőt a betegség késői felismerése akár a végtag elvesztéséhez, amputációjához is vezethet.

Milyen betegek esetén gondoljunk érszűkületre?

Tünetek:

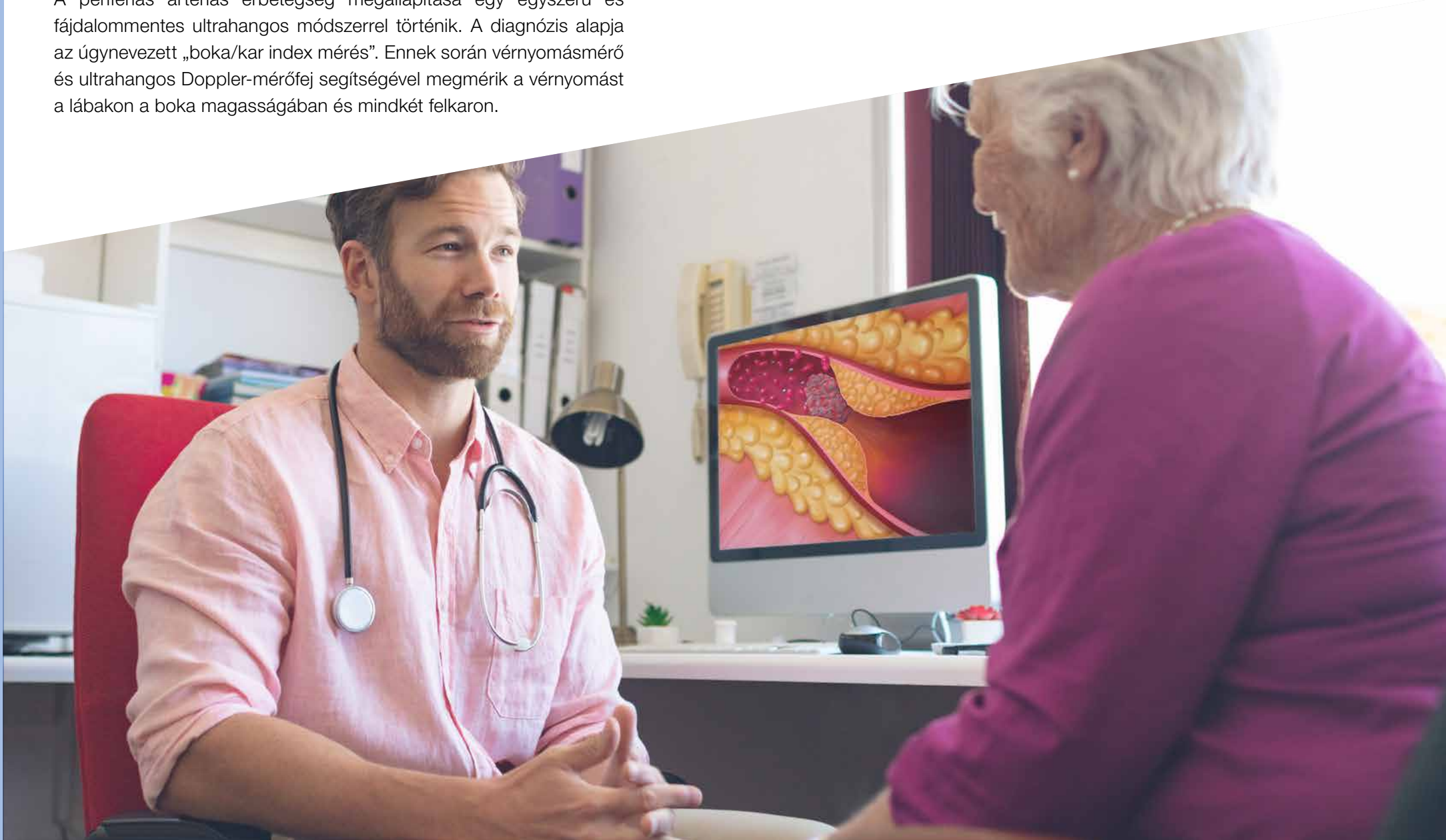
*zsibbad a lába; fáj a vádlija/csípője;
nem gyógyul a talpán, lábujjain a seb;
hűvös végtag, stb.*

- ✓ **Terhelésre jelentkező alsó végtagi fájdalom**
- ✓ **65 évnél idősebbek**
- ✓ **50-65 éves beteg:** érlemezés rizikófaktorai (pl. diabétesz, dohányzás, magas koleszterinszint, hipertónia), vagy érszűkület a családban
- ✓ **50 évnél fiatalabb** diabéteszes betegek szív- érrendszeri rizikófaktorokkal
- ✓ **Ismert szív- érrendszeri betegség bármely verőér területen** (koszorúér, agyi verőér, vese artéria)
- ✓ **Nem gyógyuló lábfekélyek**

Hogyan diagnosztizálható a perifériás verőérbetegség?

A perifériás artériás érbetegség megállapítása egy egyszerű és fájdalommentes ultrahangos módszerrel történik. A diagnózis alapja az úgynevezett „boka/kar index mérés”. Ennek során vérnyomásmérő és ultrahangos Doppler-mérőfej segítségével megméri a vérnyomást a lábakon a boka magasságában és mindkét felkaron.

A kapott értékeket (boka/kar) elosztják egymással – ez adja az index pontos értékét. Amennyiben az alsó végtagon mért vérnyomás alacsonyabb a felkaron mért vérnyomásnál, az érszűkület megállapítható. Kóros a doppler-index, ha az érték 0.9 alatt van.

Hogyan kell kezelni a perifériás artériás érbetegséget? Mi a beteg teendője a gyógyulása érdekében?

A betegség kezelésében fontos az életmód megváltoztatása, a dohányzás elhagyása, a rendszeres és kontrollált járásgyakorlatok végzése, a magas vérnyomás, a magas koleszterinszint és a cukorbetegség kezelése. Javasolt a kezelőorvos által meghatározott célértéken tartása, a korábban már elszenvedett szívinfarktus, szélütés másodlagos megelőzése, továbbá a tüneti kezelés megfelelő gyógyszer alkalmazásával. Szükség esetén katéteres és műtéti beavatkozás elvégzésére is sor kerülhet.

Az Ön teendője, hogy

- panaszaival jelentkezzen a háziorvosánál,
- a fájdalommentes boka/kar index szűrésen részt vegyen,
- szokjon le a dohányzásról,
- gyalogoljon rendszeresen mindennap,
- Az orvos által előírt kezelést a tünetek csökkentésére (járástávolság növelése, panaszok csökkentése, életminőség javítása) rendszeresen szedje.
- az egyéb szükséges gyógyszereket a megbeszéltek szerint alkalmazza a gyógyulása és a további szív-, érrendszeri betegségek megelőzése érdekében.

Ez a tájékoztató anyag kizárólag információs célokat szolgál, és nem helyettesíti az orvos szakmai tanácsait, valamint az orvosi kezelést. Egészségi állapotával vagy betegségével kapcsolatos kérdéseivel forduljon kezelőorvosához!

Referenciák:

1. Gerhard-Herman MD, et al. 2016 AHA/ACC Lower Extremity PAD Guideline. *Circulation* 2017;135:e726–e779.
2. Emberi Erőforrások Minisztériuma szakmai irányelve a perifériás verőér megbetegedések ellátásáról. *Egészségügyi Közlöny* LXVI. évfolyam 3. szám. 650-675. - 2017.február 20.

További információ: Egis Gyógyszergyár Zrt. Kardiometabolikus üzletág
1134 Budapest, Lehel u. 15., tel.: 06-1-803-2222,
e-mail: marketing@egis.hu, honlap: www.egis.hu
Lezárás dátuma: 2020.04.27.